

KARDINALOVA USKRSNA PORUKA

(Zagreb, 2008.)

1. Krist je graditelj i temelj života i povijesti

Na početku liturgije bdjenja u vazmenoj noći u crkvama odjekuje usklik: »Svjetlo Kristovo!«, koji najavljuje svjetlo života, svjetlo uskrsne svijeće, simbola Isusa Krista. Kao vjernici na taj predivan zov života odgovaramo: »Bogu hvala!«. Zahvaljujemo Bogu, jer u Isusu Kristu, pravome Bogu i pravome čovjeku, povratniku od mrtvih, uspijevamo vidjeti svjetlo istine, pronalazimo snagu i smisao svojim trpljenjima te nadu koja otvara vječnost.

Krist je po svojem uskrsnuću postao graditeljem i temeljem života i povijesti čovječanstva. On je kamen koji smo mi, graditelji ljudskog društva, često odbacivali, a koji je Bog postavio kao zaglavni, ključni kamen koji drži cijelu građevinu. Koliko god naprezali snage i trudili se ostvarivati nove zamisli, bez Boga ćemo se trajno susretati sa svojom nemoći da damo odgovor na sva pitanja koja su oko nas i koja se rađaju u nama. Radosna vijest vazmenog svjetla govori o pogledu prema Bogu, koji nam u Isusu, raspetomu i uskrsnomu za nas, dolazi ususret. »Ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji« (Ps 127,1).

Svjetlo vazma Gospodnjega može vidjeti onaj čovjek koji je otvoren za Božje svjetlo. Ono dokida strah. Na Uskrs ne bismo smjeli prećuti

Isusov zov: »Ne bojte se!« (usp. *Mt 28,5*). Teško da postoji čovjek kojemu nije potrebna ta rečenica koju je anđeo izgovorio ženama na Isusovu grobu. Nije mu važno hoće li strah obuzeti stražare, jer oni su trebali čuvati ljudsku mudrost i nakane. Ne treba se bojati onaj tko računa s Bogom, tko – usprkos grijehu – zna gdje je vrelo novoga života.

2. U vrtlogu vlastite sebičnosti nema nade

»Što tražite živoga među mrtvima?« (*Lk 24,5*), riječi su koje od uskrsnoga jutra s Isusova groba odjekuju u životu svakoga kršćanina i kršćanke. Zašto tražite na pogrešnome mjestu Onoga koji može nositi vaš život i dati mu smisao? Svijet ne može pronaći nadu ako se zadržava u vrtlogu vlastite sebičnosti, gdje svatko – grčevito se držeći svojih ideja – zapravo brani uske interese, bilo gospodarske, bilo političke naravi. Takvim pristupom i dalje se traži i pokušava pronaći život tamo gdje on ne postoji i gdje boravi smrt.

Ako se ljude u malodušju i očaju, prepune dvojba, pitanja i tjeskoba, pritiješnjene svakidašnjim poteškoćama preživljavanja, tješi uvjeravanjem da su za život dostatne političke strategije, veliki programi međunarodnih institucija, snaga novca i stvaranje zemaljskog ugleda, ili pak opijenost raznim zastranjivanjima u uživanju, čini se najveća moguća prijevara, koja ostavlja duboke brazde razočaranja i tamu duha. Njezini su plodovi očiti: od neozbiljnog poigravanja životnim vrijednostima, preko suptilnih uporaba sredstava nepravde, koja se toleriraju te tako oslabljuju ljudsku volju da se zauzima za dobro, do nasilnog ponašanja, koje nerijetko proljeva krv na ulicama, uzrokuje plač u obiteljima, izostavlja odgojna pitanja u školama. A sve to na

najneposredniji način pokazuje što znači življenje u okvirima do kojih nije doprlo svjetlo uskrsnuća.

Dok tama Velikog petka dolazi bez kašnjenja i bez imalo dvoznačnosti, začuđuje da se moramo suočavati s osporavanjima kršćanskih vrijednosti. Nije teško pokazati da je društvo prožeto njima sretno društvo koje ne poznaje nasilje i netrpeljivost; ne prihvaća zlostavljanja i ne trpi laž. Zbog toga je na nama, dragi vjernici, da ponajprije mi prihvaćamo obraćenje iz dana u dan. Vjerujemo da će takvim nastojanjem i Hrvatska biti radosnija zemlja.

Puno je onih koji su se, pred strahom od Krista, okomili na Crkvu. Boje se da bi nasljedovanje Krista za njih zapravo bio gubitak. Boje se da bi življenje u skladu s Evanđeljem značilo »izgubiti« žiivot poput Krista te vješto izostavljaju ona područja Isusova djelovanja i nauka koja se ne uklapaju u njihov koncept. No, je li važnije u životu činiti ono što čini većina, makar i u strahu, ili pobijediti strah prihvaćanjem otkotrljanoga kamena s groba, stavom i djelima koja daju smisao životu?

Na Veliki petak postaje vidljivo koliko je svijet izgubio Božji dah, koliko ljudi žele bezobzirno uređivati i upravljati stvorenim, prosuđivati i osuđivati ljude prema vlastitim zakonitostima i mjerilima, dok Uskrs dariva novost koja se ne zadržava tek na simptomima. Slaveći Svjetlo u noći, slavimo novi početak života, u koji ulazimo po sakramentima kršćanske inicijacije, da bi Bog u nama svojim Duhom preobrazio smrt i besplodnost u novu zbilju u kojoj smo s Kristom suoskrsnuli.

3. Besplodnost raznolikih insceniranja zbilje

Bog je stvorio novu zbilju, u kojoj je radost dobila svoje predivno mjesto na kojemu ne postoji prijetnja nemira i tjeskobe, čime je kršćanima darovana ozbiljnost radosti. Uskrs je otkriveno lice istinske zbilje. U hrvatskome jeziku riječi zbilja i ozbiljnost veoma su bliske. Tamo gdje živi ozbiljnost života, radost ima svoje uporište i puni smisao.

Živeći u suvremenome hrvatskom društvu nije teško primijetiti da nedostaje te kršćanske »radosne ozbiljnosti« kulture Evanđelja, koja ne predviđa potrebu za Bogom, pobjednikom nad smrću i koja ne dopušta da se život na različitim razinama vrti između djetinjastih nadanja i još djetinjastijih razočaranja. Kao djecu Božjega kraljevstva, kao sinove i kćeri Svjetla, boli nas čudna infantilizacija društva, koja se toliko puta vidi u neodgovornom postupanju, u neozbiljnim stavovima na mjestima gdje bi morala postojati razvidna ozbiljnost i čvrstoća životnih uporišta. Infantilizacija društva usko je povezana s viktimizacijom. Krivci za našu bijedu uvijek su drugi, ustručavamo se preuzeti odgovornost u rješavanju svojih poteškoća i problema, čekamo da diktat dođe od drugih...

U zbilji bez stvarnih oslonaca i bez životnog smisla, koji uspijeva izdržati i pred prijetnjom smrti, ne možemo govoriti o ozbiljnosti. Oznake djetinjastog pristupa vide se u naglim odstupanjima, protegnutima od prekomjernog oduševljenja do bezrazložne bezvoljnosti i ravnodušnosti; od euforije do apatije. To se očituje i u zakonodavstvu, osobito s obzirom na razloge donošenja i načine provođenja nekih zakona. U društvu koje izabire površnost, kriteriji se

mijenjaju iz dana u dan, a snage potrebne za izgradnju zbiljskih odnosa raspršuju se bez istinskoga učinka u besplodnosti raznolikih insceniranja zbilje. U ozračju pretjerivanja nestaje istina, a tamo gdje je istina poljuljana ili se čini nepotrebnom, put do nezadovoljstva je najkraći.

5. Uskrsnuće ne dopušta odbacivanje životne zbilje

Kristovi su učenici, nakon njegove smrti, prošli kroz očajanje, stid, sumnje... Ipak, postojale su Isusove riječi i geste koje su dozrijevale ispod suhe kore i klijale istinom da Bog nije nikada bio prisutniji kao u tim trenutcima prividne odsutnosti. Kristovo uskrsnuće ne dopušta odbacivanje životne zbilje, makar ona izgledala beznačajnom i obilježenom zemaljskim porazima. Zreo i ozbiljan kršćanin ne vjeruje u buduću, nego u vječni život. Budući da je taj život vječan, on već traje, a svojom slobodom i istinom pozvani smo ga prihvatiti kao dar kojim u našoj povijesti Bog započinje tu vječnost.

U svojoj enciklici o kršćanskoj nadi papa Benedikt XVI. pita: »Što je zapravo život? I što doista znači vječnost?« te odgovara: »Postoje trenutci u kojima nam iznenada jasno sine: da, to bi bio taj pravi život – mora da je takav. U usporedbi s tim, ono što u svakodnevici nazivamo životom zapravo nije život. (...) Možemo ... na neki način osjetiti predokus vječnosti, koja nije beskrajno nizanje dana u kalendaru, već nešto što ispunja čovjekovo srce nepomućenom radošću, gdje obuhvaćamo cjelinu i cjelina nas obuhvaća« (*Spe salvi*, 11.12).

6. Osudom izmišljenoga krivca ne oslobađa se čovjek

Po uskrснуću smo Kristovi suvremenici. Svakim sakramentalnim slavljem sudjelujemo u Kristovoj smrti i uskrснуću. Ali jesmo li to pokušali živjeti? Kad smo to doživjeli priznajući pred Bogom, u sakramentu pomirenja, svoje grijehе i neprihvatanje vječnosti? Znamo da smo s Kristom uskrsnuli jer ljubimo bližnje, kako piše sveti apostol Ivan. No, jesmo li stvarali ozračje životnosti; jesmo li pokušali koga »vratiti u život« dobrotom, nesebičnošću, istinom o Njemu, koju smo mu priopćili s puno ljubavi?

Isusov križ objavljuje da se na svijetu obilježenom grijehom ne može izgraditi ništa vrijedno, ako se ne prijanja uz istinu. Križ nas uči da se osudom izmišljenoga krivca ne oslobađa čovjek i čovječanstvo; da se odbijanjem sebedarja i žrtve umnaža i produljuje borba čovjeka protiv čovjeka. Isusova je smrt čin ljubavi izrastao iz poslušnosti Bogu. To je potvrda života koji se događa i u našim životima kada dopustimo da nas Bog pridigne nakon priznanja svoje krhkosti i ozbiljnog prihvatanja Evanđelja. Ako uočim u sebi tamu grijehа, zasigurno će me obradovati plamen uskrsne svijeće u tami vazmenog bdjenja.

U kršćanskoj vjeri ljudski se život dovršuje u ljubavi, a ljubav u proslavi. Usklik i hvalospjev *Aleluja* kruna je te proslave.